

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EK 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
18 maart 2008	208-112	DL. 2008/837	3 april 2008
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Brief onverdoofd slachten			

_____ Geachte Voorzitter,

Hierbij doe ik u mijn brief toekomen op het verzoek van het lid Van Velzen (SP) en het lid Waalkens aan de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over het verscherpen van toezicht tijdens het onverdoofd slachten van dieren, de rol van de VWA en de stand van zaken van het onderzoek naar slachtmethodes.

De Nederlandse grondwet kent het recht op de vrijheid van godsdienst. Omwille van deze vrijheid is het noodzakelijk dat zeer zorgvuldig wordt omgegaan met alle aspecten die hiermee gerelateerd zijn waaronder het recht om dieren onbedwelmd te mogen slachten.

De Koninklijke Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) is van mening dat het onbedwelmd doden van dieren niet langer meer zou mogen worden toegestaan op grond van de aantasting van het dierenwelzijn tijdens het dodingsproces. De bezorgdheid van uw Kamer hierover is mij al langer bekend. Zoals ik ook al in mijn Nota Dierenwelzijn heb aangegeven, deel ik uw zorg. Om precies inzicht te krijgen in welke mate nu het dierenwelzijn wordt aangetast heb ik in februari de Animal Science Group (ASG) gevraagd hierover een rapport op te stellen dat voor 1 oktober 2008 klaar zal zijn. Het op te leveren rapport moet inzichtelijk maken of en zo ja welke welzijnsaantasting wanneer en waarom optreedt tijdens het gehele slachtproces van aanvoer tot en met het verbloeden bij de diverse diersoorten pluimvee, schapen, geiten, kalveren, runderen en stieren. Ik heb de ASG tevens verzocht het eventuele verschil in aantasting van het dierenwelzijn aan te geven tussen het Islamitische en Joodse onbedwelmd slachten. Daarnaast dient het rapport inzichtelijk te maken in hoeverre de eventuele welzijnsaantasting van de dieren tijdens het gehele proces van het onbedwelmd ritueel slachten afwijkt van de eventuele welzijnsaantasting van de dieren tijdens het gehele proces van het bedwelmd slachten. Het rapport moet aanbevelingen opleveren. Afhankelijk van de uitkomst van dit rapport zal ik bezien of en zo ja in hoeverre aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Datum
3 april 2008

Kenmerk
DL. 2008/837

Vervolgblad

In de praktijk blijkt dat er binnen de Joodse en Islamitische gemeenschap verschillende opvattingen bestaan over de uitleg van het begrip 'onbedwelmd'. Het gaat om de essentiële vraag wanneer een levend dier nu wel of niet geschikt wordt bevonden door de Joodse of Islamitische gemeenschap. Ik ben in overleg met de betrokken organisaties om de eventuele mogelijkheden te onderzoeken. De uitkomst van de ASG onderzoek zal ik hierbij betrekken.

Niettemin geldt ten algemene dat voldaan moet worden aan de voorwaarden uit het Besluit ritueel slachten om te garanderen dat het dier niet onnodig hoeft te lijden. Ik zal met de sector gaan overleggen in welke mate zij kunnen borgen dat aan de gestelde voorwaarden van het Besluit ritueel slachten wordt voldaan. De signalen van de KNMvD neem ik hierbij ter harte. Op het moment dat het bedrijf kan aantonen dat zij hieraan voldoet, kan daar waar mogelijk een aangepast toezichtregime toegepast worden. Door de VWA wordt steekproefsgewijs gecontroleerd of het bedrijf nog steeds aan de gestelde voorwaarden voldoet. De VWA zal op basis van signalen, uitgevoerde inspecties en bijvoorbeeld genoten opleidingen kunnen besluiten dat het bedrijf niet voldoet en haar toezicht intensiveren. Indien er aanleiding is voor continue toezicht tijdens het dodingsproces zelf, zal ik niet aarzelen de VWA hiertoe opdracht te geven.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg
